

WMFKOEPEL

Driemaandelijks tijdschrift van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw
Nummer 3- juli-augustus-september 2011 - jaargang 6
Verantwoordelijke uitgever : Eric Vandorpe, Standaardmolen 20, Kuurne

VZW

WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE

WMFkoepel

WMFkoepel is het driemaandelijks tijdschrift van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF).

Dit is de zesde jaargang- nummer 3- 3e trimester 2011

Verantwoordelijke uitgever

Eric Vandorpe, Standaardmolen 20, 8520 Kuurne

Werken mee aan dit nummer

Katty De Wilde, Frederik Lapeirre, Eric Vandorpe.

Foto's

Vermeld bij de foto's. Voorpagina : Devebeek, Ledegem-foto : Frederik Lapeirre

Copyright

Overname van artikels wordt aanbevolen, mits bronvermelding.

Westvlaamse Milieufederatie vzw

De West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) vzw is de koepelorganisatie van de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen en beoogt de bescherming van de natuur en het leefmilieu van West-Vlaanderen. De WMF is in 1996 ontstaan uit het West-Vlaams Overleg en is een onafhankelijke en pluralistische vereniging en heeft geen enkele binding met politieke partijen. WMF is intermediaire partner van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) vzw.

Lidmaatschap

Enkel natuur- en milieuverenigingen, werkzaam in West-Vlaanderen kunnen lid worden van de WMF vzw. Dit kan door zich schriftelijk kandidaat te stellen bij de voorzitter van de vzw : eric-vandorpe@scarlet.be.

Bestuursleden

Eric Vandorpe (voorzitter)
Kris Dekeyzer (ondervoorzitter) ;
Martine Langen (secretaris) ;
Marcel Heintjens (penningmeester) ;
Gabriël Vandemaele (bestuurslid).
Maarten Tavernier (bestuurslid).
Peter Hantson (bestuurslid).
Paul De Graeve (bestuurslid).
Tomas Naudts (bestuurslid).

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw is erkend door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De werking van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw wordt gesteund door :

WMF-vertegenwoordigers :

Provinciale Mineraad West-Vlaanderen :

kris.dekeyzer@scarlet.be (voorzitter) ;
martine.langen@detorenvalk.be ;
gabriel.vandemaele@pandora.be ;
frederik.lapeirre@wmfkoepel.be ;
mheintjens@telenet.be

Plaatsvervangers : Peter Hantson, Kristina Naeyaert, Paul De Vlam, Rudy Devos & Katty De Wilde

Provinciale Commissie Ruimtelijke Ordening (PROCORO)

eric-vandorpe@scarlet.be
martine.langen@detorenvalk.be

Provinciaal Centrum voor Landbouw & Milieu

kris.dekeyzer@scarlet.be
frederik.lapeirre@wmfkoepel.be

NME-platform West-Vlaanderen

eric-vandorpe@scarlet.be
katty.de.wilde@wmfkoepel.be

Resoc Brugge

kris.dekeyzer@scarlet.be
plaatsvervanger : paul.degraeve@skynet.be

Adviescomité openlucht recreatie Westtoer

kris.dekeyzer@scarlet.be

Bekkenraden Bovenschelde, IJzer en Leie

eric-vandorpe@scarlet.be

SECRETARIAAT

Beenhouwersstraat 7

8000 Brugge

050/707.107

openingsuren

maandag van 9u tot 17u15

dinsdag van 9u tot 16u

woensdag van 9u15 tot 17u15

donderdag van 9u tot 16u

vrijdag van 9u tot 16u

secretariaat

[secretariaat @wmfkoepel.be](mailto:secretariaat@wmfkoepel.be)

coördinator

katty.de.wilde@wmfkoepel.be

beleidsmedewerker

frederik.lapeirre@wmfkoepel.be

www.wmfkoepel.be

Inhoudstafel

Colofon

Inhoudstafel en kalender

Redactioneel

Beweging

Activiteiten Dag van de Natuur 2011

Beleid

Waterkwaliteit : beter maar nog niet goed

Slimme steden en gemeenten anticiperen op klimaatverandering.

Beweging

Activiteiten Week van het Bos

Vacature WMF

Kalender

OKTOBER

• 19 oktober - West-Vlaanderen

Week van het Bos

Activiteiten in West-Vlaanderen :

Zie verderop in dit tijdschrift.

• Maandag 17 oktober-Brugge

**Algemene Vergadering WMF met
een praktische infosessie over**

**"hoe nieuwe media (facebook, e.d.)inzetten
voor regionale en lokale "**

Wegwijzer Reisinfo vzw- Brugge om 19u

NOVEMBER

• Zaterdag 19 en zondag 20 november

Dag van de Natuur 2011.

Activiteiten in West-Vlaanderen :

Zie verderop in dit tijdschrift.

Maandag 21 november -Brugge

**Info en debatavond Provinciale Minaraad
i.s.m. POM West-Vlaanderen**

**"grenzen aan economische groei, globaal en
lokaal."**

Meer info : katty.de.wilde@wmfkoepel.be

Beste lezer,

Al gemerkt, de herfst komt eraan. Een kleurrijk jaargetijde is begonnen. Het is het afscheid van de zomer met het voorspel op de winter, het is een jaargetijde vol grote bewegingen onder de plantenzaden en de vogels. Onze natuur is er nu één van roestbruine en kale bomen, van rottende bladen bedekt met een nevelkleed.

Vooraleer we naar de winter toe gaan zullen we samen in onze natuurgebieden aan de slag gaan tijdens de Dag van de Natuur op 19 en 20 november.

Ik ben even gaan snuisteren in mijn archief en vind het volgende:

"De Dag van de Natuur is ... een uiting van de bekommernis van de natuur- en milieuverenigingen voor de open ruimte, het landschap, de natuur rondom ons.... Omdat klagen alleen niet helpt, willen we op die dag, samen met Jan met de pet de handen uit de mouwen steken.... Willen we met zoveel mogelijk mensen een dag concreet aan ons leefmilieu werken. Spade, laarsen, schop, snoeischaar en motorzaag zijn onze werktuigen. Enthousiasme, inzet en overtuiging onze brandstof...

Tekst komt van Noel Lievrouw bij de Dag van de Natuur 19/11/1994. Weet u dat de Dag Van de Natuur gestart is bij de Torenvalk in 1979 en ondertussen uitgegroeid is tot een landelijke activiteit in gans Vlaanderen. Ere wie ere toekomt : dank aan de mensen van de Torenvalk voor hun start in 1979.

Doet u dit jaar ook mee? Dan met zijn allen de beuk erin.

Straks hebben wij als WMF onze Algemene Vergadering. Op maandag 17 oktober bent u uitgenodigd om, onder andere, mee te denken over de jaarplanning 2012-2013. Op die vergadering willen we u ook onze nieuwe huisstijl voorstellen. Benieuwd ? Kom maar eens kijken. Na de Algemene Vergadering is er nog een voordracht over "Nieuwe media inzetten voor lokale en regionale natuur- en milieuverenigingen." Dit praktische luik wordt u gebracht door Kristof D'Hanens van I Like Media. Deze infosessie is toegankelijk voor alle actieve leden van onze lidverenigingen.

Laten we samen verder werken om de leefmilieukwaliteit in onze provincie te beschermen en te verbeteren. Als provinciale koepel in West-Vlaanderen willen we het centraal aanspreekpunt zijn voor alle Natuur- en milieuverenigingen. Wellicht tot op de Algemene Vergadering van maandag 17 oktober in Brugge.

Maar zie, de herfst heeft reeds met tomeloze drift zaad en kiemen rond gestrooid. Kwistig wordt straks onze kwijnende natuur weer tot leven, want onze natuur sterft nooit

Eric Vandorpe
Voorzitter WMF

19 & 20 NOVEMBER 2011 33ste DAG VAN DE NATUUR IN WEST-VLAANDEREN

Voor maar liefst de 33ste keer gaat op 19 november 2011 de Dag van de Natuur door in West-Vlaanderen. Iedereen wordt opgeroepen om een handje toe te komen steken voor meer natuur in West-Vlaanderen. Deze dag wordt, zoals altijd, georganiseerd door Natuurpunt en Provincie West-Vlaanderen i.s.m. natuur- en milieuverenigingen, jeugdverenigingen, Gezinsbond, regionale landschappen, ANB, e.a. Hieronder vind je een overzicht van de activiteiten georganiseerd of mee-georganiseerd door de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen.

REGIO TIELT - ROESELARE

Pittem - Zwartegatbeek

Aanplant struwelen, bosjes en oeverbegroeiing op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt De Torenvalk, Provincie West-Vlaanderen en Gemeente Pittem

Waar : Muizebeekstraat, 8740 Pittem

Tielt - Driesstraat

Aanplant schermbos en struweel langs Zuidoostelijk Ring op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt De Torenvalk, Stadsbestuur Tielt en Agentschap Wegen en Verkeer

Waar : Driesstraat, 8700 Tielt

Dentergem- Meikensbos

Aanplant van 3.7 ha bos op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt De Torenvalk en ANB

Waar : Tieltsesweg 45, 8720 Dentergem

Ardoorie - Jobeebosje Koolskamp

Aanplant mantelvegetatie en opruimactie op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt De Torenvalk

Waar : Jostraat, 8851 Koolskamp (Ardoorie)

Wingene - Vagevuurbossen

Aanplant 2 ha bos op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt De Torenvalk en ANB

Waar : Blauwhuisstraat 6, 8750 Wingene

Wingene

Beheerwerken in Zwevezele op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt De Torenvalk

Waar : Watermolenstraat 5, 8750 Zwevezele

Ruiselede - Poekbeek - Kontenhoek

Aanplant houtkant en oeverbeplanting op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt Aalter en Natuurpunt De Torenvalk

Waar : Parkstraat, 8755 Ruiselede

Roeselare - De Kleiputten

Maaien en truweelkappen in het natuurreservaat De Kleiputten

Opendeurdag voor het jaarlijks beheerswerk. De meer geroutineerde werkers zorgen voor maaien en struweelkappen. Heel wat mensenkrachten hebben we nodig voor het transport en stapelen van riet, maaisel en houderig materiaal op 19/11/2011.

Wie : Natuurpunt Mandelstreke, JNM Roeselare en Agentschap van Natuur en Bos

Waar : Parking Natuurreservaat De Kleiputten Babilliestraat, 8800 Rumbeke (Roeselare).

Roeselare -Bergmolenbos

Aanplanting nieuw stuk bos

Op zondag 20 november 2011 zal de stad Roeselare samen met het Agentschap voor Natuur en Bos een nieuw stuk bos aanplanten naast de boomgaard aan de Balilliestraat/ Bergstraat op 20/11/2011

Wie : ANB, Stad Roeselare, Natuurpunt Mandelstreke, Gezinsbond

Waar : Bergmolenbos – Balilliestraat, 8800 Rumbeke (Roeselare)

Roeselare - Krielputten

Bosaanplant

In het kader van Bos voor iedereen geven we samen met het ANB, de stad en privésector een aanzet door bomen en struweelzomen aan te planten op en rond pas verworven terreinen op 20/11/2011

Wie : Natuurpunt Mandelstreke

Waar : Boomgaard aan de Krielputten – Bergstraat, 8800 Rumbeke (Roeselare)

REGIO WEST-VLAAMSE HEUVELS & WESTHOEK

Poperinge - Haringe - Heidebeek

Beheer natuurgebied Watou op 19/11/2011.

Wie : Natuurpunt Poperinge - Vleteren

Waar : We verzamelen om 9 uur aan café 'Chez le Voisin', Houtkerkestraat 26, Watou, Toegangsweg naast het Café en de heidebeek. Op het terrein van ons recent aangekocht weiland langs de Heidebeek (Watou)

Diksmuide- De Blankaart

beheerwerken

Beheerwerken waar je het warm van krijgt zoals knotten van wilgen, maaien van riet, afrastering op 19/11/2011.

Wie : Natuurpunt Ijzervallei

Waar : De Blankaart – Iepersteenweg 56, 8600 Woumen (Diksmuide)

Heuvelland - Scherpenberg

Beheerswerken (o.a. hakhoutbeheer) in het erkend Natuurpuntreservaat Scherpenberg op 19/11/2011

Wie : De Bron VZW, Stichting Marguerite Youcenar

Waar : Scherpenberg – Dikkebusstraat 77, 8954 Heuvelland

Veurne

Inrichten van een insectenhoekje op 19/11/2011

Wie : Natuurwerkgroep De Kerkuil

Waar : Titanenpad – 8630 Veurne

REGIO BRUGS OMMELAND

Damme - natuurreservaat De Stadswallen

Knotten van oude bomen op 19/11/2011

Wie: BSCJ, Natuurpunt Damme

Waar : Stadswallen Damme – 8340 Sijsele

Wingene - reservaat de Gulke Putten

Natuurbeheerswerken in natuurreservaat de 'Gulke Putten': plaggen, kappen, maaien, en hakhoutbeheer op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt Gulke Putten

Waar : Centrale B – Predikerenstraat 35A, 8750 Wingene

Brugge - Beisbroek

Heidebeheer in Beisbroek op 19/11/2011

Wie : Natuurcentrum Beisbroek Stad Brugge

Waar : Parking heideveld – Diksmuidse Heerweg, 8200 Brugge

Gistel-Oudenburg

Aanplanting geboortedreef

Naar jaarlijkse gewoonte planten we voor alle nieuwe Gistelse boorlingen geboortebomen. We verzorgen er een infostand en we willen de jonge ouders laten kennismaken met onze vereniging op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt Gistel-Oudenburg

Waar : Abdijstraat, 8470 Gistel

Oostkamp - Warandeputten

We verwijderen wilgenopslag uit het moeras en doen aan hakhoutbeheer. Houtsnippers en brandhout worden na de werkdag onder de aanwezigen verdeeld. Meebrengen: laarzen en werkschoenen aanbevolen op 19/11/2011.

Wie : Natuurpunt Oostkamp

Beernem - Oude Kanaalarm Miseriebocht

onderhoud/behoud open plekken

Handen uit de mouwen op de Dag van de Natuur! De oude kanaalarm Miseriebocht is een waar vat van tegenstellingen van nat tot droog, noord en zuid, van fris tot heet, van vlak tot steil, over grasland tot bos, van afgesloten tot toegankelijk...op 19/11/2011.

Wie : Natuurpunt Beernem & De Stekker(tje)s

Beernem

Beheer vlindervriendelijke bermen, afvoer opslag Amerikaanse vogelkers op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt Beernem

Waar: Miseriebocht – Hugo Verrieststraat57,

REGIO ZUID-WEST-VLAANDEREN

Ingelmunster -het Spoorwegdomein

Beheerwerken : maaien, hooien, knotten,...
op 19/11/2011

Wie : Natuurpunt De Buizerd

Waar : Stationsplein, 8770 Ingelmunster

Waregem - Gaverbeekse Meersen

Allerhande beheerswerken op de oude spoorwegberm en Gaverbeekse meersen op 19/11/2011.

Wie : Natuurpunt Waregem-Zulte, Stadsbestuur Waregem en Gemeente Zulte

Waar : Oude spoorwegberm – Slekkeput, 8790 Waregem

Kuurne - Oude Leiearm

Natuurpuntbeheerwerken staan op het programma: -snoeien van de haag – zwerfvuil verwijderen –nestkastcontrole –opschonen kikkerpoel –herstellen ijsvogelwand op 19/11/2011.

Wie: Natuurpunt De Vlasbek VZW, Milieuraad Kuurne en Gemeentebestuur Kuurne.

Waar : Oude Leiearm, Kuurne

Wevelgem - Bankbeek

Knotten van wilgen op 19/11/2011

Wie: Natuurpunt Wevelgem-Menen en Gemeentebestuur Wevelgem

Waar: Bankbeek – Daalstraat 61, 8560 Gullegem (Wevelgem)

Wervik

Aanplanten van een bosje van 1400 m2 en aanplant gemengde haag en aanplant van 18 bomen op 19/11/2011.

Wie : Stad Wervik, Natuurpunt Gewerveld, Milieuadviesraad Wervik

Waar :Virovioslaan, 8940 Wervik

Izegem - waterbekken Bossebeek

Aanplant houtwal op 20/11/2011.

Wie : Milieuraad Izegem enNP De Buizerd

Waar :Waterbekken Bossebeek – Beiaardstraat 2n, 8870 Izegem

Menen - Lauwe

Jaarlijkse aanplanting van geboortebos – Aalbeeksesteenweg te Lauwe op 20/11/2011

Wie : Gezinsbond Menen, Stadbestuur Menen en Natuurpunt Menen-Wevelgem

Waar: Geboortebos ANB – Aalbeeksesteenweg, 8930 Lauwe (Menen)

Wevelgem

Aanplanten geboortebos op 20/11/2011

Wie :Natuurpunt Wevelgem-Menen, Gemeentebestuur Wevelgem, Gezinsbond Moorseele, Gullegem, Wevelgem, Milieuraad Wevelgem.

Waar: Provinciedomein Bergelen – Rijksweg, 8560 Gullegem (Wevelgem)

Kortrijk - Bellegembos

Aanplanten grote houtwal op 19.11 om 9u30

Wie : Natuurpunt Kortrijk, de stad Kortrijk, de JNM Kortrijk, de Leerwerkplaats OCMW Kortrijk en natuurlijk de geëngageerde eigenaar van het grote perceel

Breng een spade mee of een zware schoffel, handschoenen...en jou enthousiasme.

We beginnen om 9u30 Ijzerhandstraat Bellegem.
Contact: Jan Desmet - 0473 86 27 12

REGIO HOUTLAND

Zedelgem- Oostkamp

Aanplant natuurlijk bos in natuurgebied Doeveren

We werken in dit gebied aan een natuurlijker bos! We verwijderen er uitheemse en ecologische oninteressante soorten en geven jong bos nieuwe kansen op 19/11/2011.

Wie: Natuurpunt inZICHT

Waar: Natuurpunt Doeveren – Sijslostraat, 8020 Waardamme (Oostkamp)

Lichtervelde

Aanleg van een heg rond fruitboomgaard op 19/11/2011

Wie: Gemeente Lichtervelde en De Verrekijker vzw

Waar: Fruitboomgaard Lichtervelde – Zwevezelestraat, 8810 Lichtervelde

Torhout-Veldegem

Aanplant geboortebos in Veldegem

Het geboortebos aan het gemeentelijk Plaisiersbos wordt verder uitgebreid op 20/11/2011

Wie : Gemeente Zedelgem, Gezinsbond Veldegem en Natuurpunt InZICHT

Waar: Plaisiersbos – Belledreef, 8210 Veldegem (Torhout)

REGIO KUST

Blankenberge - Uitkerkse Polder

Knotten van de wilgen rond het bezoekerscentrum, het gemaaid riet van rond de vijver kappen en naar de composthoop voeren en verder allerlei kleine klusjes op in en rond het bezoekerscentrum op 19/11/2011

Wie: Natuurpunt Blankenberge

Waar: Bezoekerscentrum Uitkerkse Polder, Kuiperscheeweg 20, 8370 Uitkerke (Blankenberge)

Koksijde - Oostvoorduin

Ruimen van eerder gemaaid percelen op 19/11/2011

Wie : ANB, Gemeente Koksijde en Natuurpunt Westkust.

Waar : Oostvoorduin – André Geryllaan, 8670 Oostduinkerke (Koksijde)

Oostende - stadsrandbos

Verder aanplanten stadsrandbos

Het stadsrandbos van Oostende groeit. Elk jaar wordt het groter. Ook dit jaar planten we samen nieuwe bomen en struiken aan en maken we een de groene gordel rond de stad weer wat langer en breder op 20/11/2011

Wie : Buitengoed cvba en De Kinderboederij

Waar : De Lange Schuur, Stuiversstraat 399. info@buitengoed.be

Middelkerke

Beheerwerken op 20/11/2011

Wie : Natuurpunt Middenkust, Mier kem van Middenkust

Waar: Bamburgstraat, 8434 Lombardsijde (Middelkerke)

WATERKWALITEIT : BETER, MAAR NOG NIET GOED

De Vlaamse Milieumaatschappij publiceerde zopas het Jaarrapport Water 2010 en vierde ook haar 20ste verjaardag. Het rapport geeft aan dat het de goede richting uit met de kwaliteit van onze beken, rivieren en kanalen. Maar we zijn er nog lang niet. De rekening van de jarenlange achterstand in saneringsinfrastructuur en de historische verontreiniging van de waterbodems, maar ook onze grote bevolkingsdichtheid, verspreide bebouwing, vele kunstmatige waterlopen, intensieve landbouw en industrie vragen nog altijd om extra inspanningen als we de Vlaamse en Europese doelstellingen voor een goede waterkwaliteit willen bereiken.

Zuurstofhuishouding

De aanwezigheid van een voldoende hoge concentratie aan opgeloste zuurstof is van groot belang voor het leven in het water en speelt een belangrijke rol in zelfzuiverende processen in de waterloop.

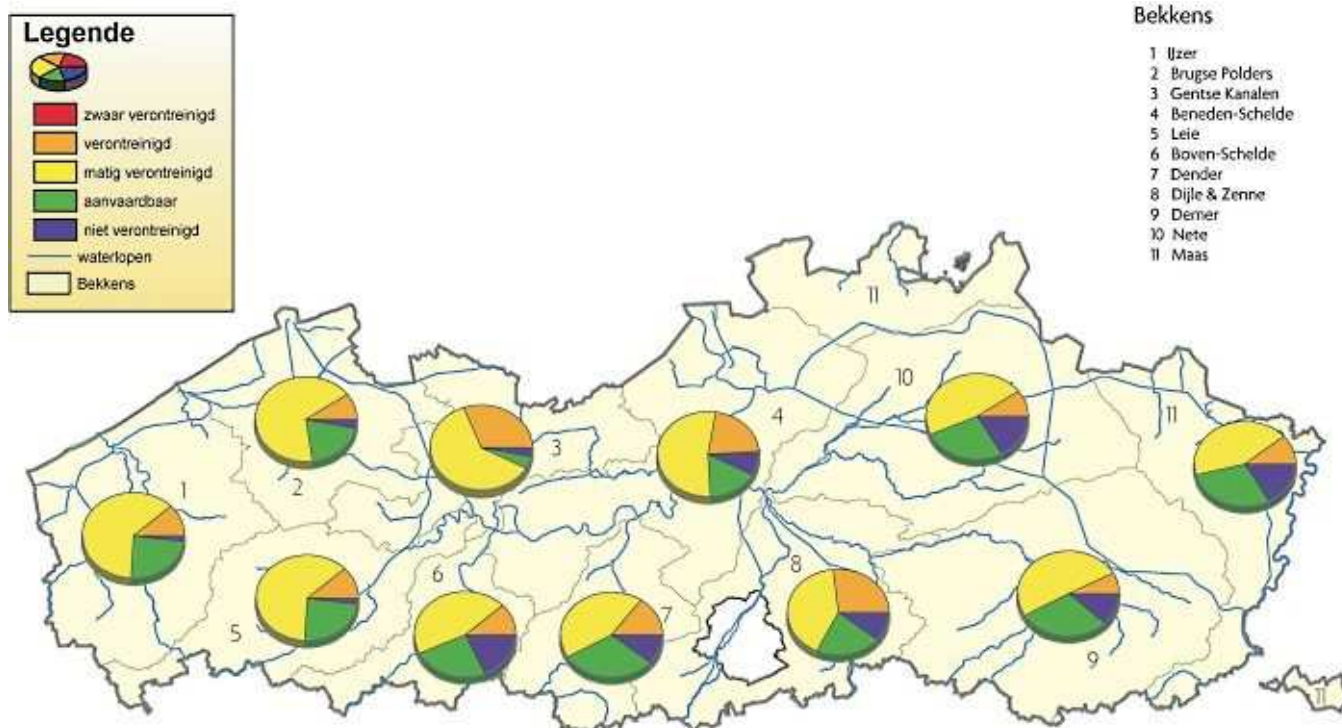
Primordiaal voor een goede ecologische toestand is dus een goede zuurstofhuishouding. Gevoelige soorten verdwijnen immers snel bij verlaagde zuurstofconcentraties.

Zowel industrieel als huishoudelijk afvalwater bevat stoffen die, wanneer ze in het oppervlaktewater terechtkomen, geoxideerd worden door micro-organismen die daarvoor de aanwezige zuurstof in het water benutten. Hierdoor daalt de concentratie aan opgeloste

zuurstof en de zuurstofverzadiging van de waterloop. Dit kan tot problemen leiden voor de (aerobe) aquatische organismen zoals vissen en insecten (larven).

De Prati-index geeft de kwaliteitsklasse van de zuurstofhuishouding in oppervlaktewater weer. In vergelijking met het Vlaams gemiddelde zijn er in West-Vlaanderen duidelijk minder meetplaatsen, die volgens deze index “niet verontreinigd” zijn.

Qua aantal meetplaatsen die geklasseerd worden als “verontreinigd” volgt onze provincie de rest van Vlaanderen, het overgrote deel van de meetplaatsen is “matig verontreinigd”.

Kaart : waterkwaliteit op basis van Prati-index voor zuurstofverzadiging

Ecologische kwaliteit van de waterbodem

Bij de ecologische kwaliteitsbeoordeling van een waterbodem wordt simultaan een chemische, een ecotoxicologische en een biologische beoordeling uitgevoerd met de zogenaamde Triademethode. Elke component afzonderlijk geeft informatie over een aspect van de waterbodem (aanwezigheid van bepaalde stoffen, potentiële effecten, actuele kwaliteit), maar geeft onvoldoende informatie voor een integrale beoordeling van de waterbodempkwaliteit. Uit de verdeling van de triadekwaliteitsklassen over de verschillende bekkens blijkt dat de bekkens van de IJzer en de Leie slecht scoren met ca. de helft van de waterbodems in de klasse ‘sterk verontreinigd’.

Nitraat in oppervlaktewater

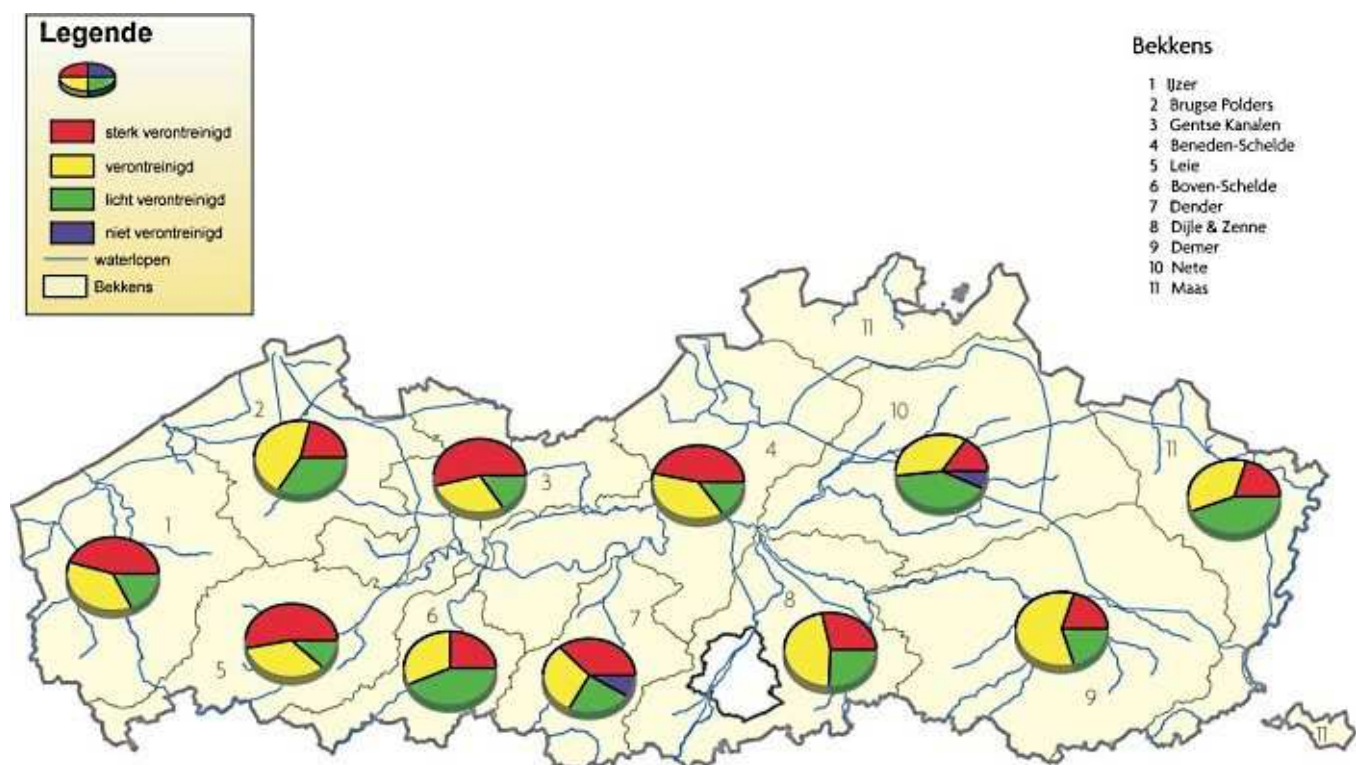
Teveel aan nitraat is een belangrijke vorm van verontreiniging. Nitraten komen vooral via de landbouwgronden in de waterlopen terecht. De mate van uitspoeling is niet enkel afhankelijk van de bemestingspraktijken, ook de weersomstandigheden, in het bijzonder de neerslag, spelen een belangrijke rol. Naast fosfaat, speelt nitraat een

belangrijke rol in de eutrofiëring van oppervlaktewater.

Vanaf 1999 werd het oppervlaktewatermeetnet van de VMM uitgebreid met specifieke meetpunten voor de landbouw en wordt het MAP-meetnet genoemd.

Het toetsingscriterium in de bijgevoegde tabel is de drempel van 50 mg nitraat per liter uit de Nitraatrichtlijn en het Mestdecreet, dat het actieprogramma voor de Nitraatrichtlijn vormt.

Het percentage geeft de MAP-meetplaatsen weer waar de nitraatconcentratie in oppervlaktewater minstens één maal die drempel overschreed in de opeenvolgende ‘winterjaren’ (juli-juni). Uit de onderstaande tabel blijkt dat de nitraatconcentratie in het MAP-meetnet in het winterjaar 2010 – 2011 met 28% van de meetplaatsen waar de drempel overschreden werd, gunstiger was dan in het winterjaar 2009-2010, en even goed als in 2008 – 2009, een winterjaar dat beter scoorde dan alle voorgaande winterjaren sinds 1999.

Kaart : beoordeling per bekken van de ecologische waterbodempkwaliteit

	1999- 2000	2000 - 2001	2001 - 2002	2002 - 2003	2003 - 2004	2004 - 2005	2005 - 2006	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011
Boven- schelde	67%	60%	60%	43%	63%	57%	37%	43%	30%	47%	31%	31%
Brugse Polders	56%	52%	46%	28%	49%	40%	34%	35%	34%	22%	21%	13%
IJzer	74%	74%	69%	60%	74%	68%	74%	68%	38%	45%	69%	50%
Leie	91%	86%	71%	71%	80%	80%	80%	83%	68%	63%	64%	59%
VLAAG DEREN	59%	51%	41%	32%	43%	41%	41%	43%	37%	28%	33%	28%

SLIMME STEDEN EN GEMEENTEN ANTICIPEREN OP KLIMAATVERANDERING

Klimaatadaptatie, ofwel aanpassen aan te verwachten klimaatveranderingen, is iets wat een slim gemeentebestuur niet langer vooruitschuift. Op Vlaams niveau is men eindelijk gestart met het Vlaams adaptatieplan (VAP), maar ook de steden en gemeenten zouden zich best nu al beginnen voorbereiden op wat onvermijdelijk komen gaat. Via het Interreg-project “Future Cities” is er nu ook een klimaatadaptatie-compas voor stadsregio’s ontwikkeld.

Regionale klimaatscenario’s

Het IPCC is de meest gerenommeerde instelling, die globale klimaatscenario’s onderzoekt, maar daarnaast werken ook Vlaamse universiteiten, zoals bv. de KULeuven, aan regionale klimaatmodellen.

Zon, water en wind zullen ons parten spelen

Men komt tot een klimaatscenario door via klimaatmodellen atmosferische processen na te bootsen. Het team van Patrick Willems van de KULeuven heeft hiertoe een tool ontwikkeld. Voor onze contreien zijn er zo al diverse scenario’s uitgewerkt tot 2100 en wat blijkt : zelfs bij het meest positieve scenario zijn de te verwachten klimaatveranderingen,

ook bij ons in Vlaanderen, aanzienlijk. Het gaat hier dan voornamelijk over de effecten van zon, water en wind. Deze 3 factoren zullen ons dagelijks leven in de toekomst sterker als voorheen beïnvloeden :

Shocks & stresses

Kwetsbaarheid, veerkracht en weerbaarheid zijn sleutelwoorden als het gaat over klimaatadaptatie. De gevolgen van klimaatverandering komen in “shocks” en “stresses”. Shocks zijn gebeurtenissen met een lage waarschijnlijkheid, maar die plots komen en een grote impact hebben. “Stresses” zijn trage processen, zoals bv. als gevolg watertekort, droogte,

Warmere winters en zomers

De diverse klimaatscenario's van de KULeuven voorzien dat in 2100 de Vlaamse winters gemiddeld minimum 1,5°C en maximum 4°C warmer kunnen zijn. 's Zomers zullen de temperaturen gemiddeld 2°C gestegen zijn volgens het meest positieve model en gemiddeld 9°C volgens het meest negatieve model. Het meest positieve model gaat uit van een aanzienlijke CO₂-reductie, terwijl het negatieve uitgaat van business as usual bij voortdurende economische groei en een stijgende bevolking. Bij de diverse scenario's moeten we wel rekening houden dat deze voortdurend bijgesteld worden aan de hand van meest recente gegevens. Maar spijtig genoeg betekent dit de laatste jaren dat ze bijgesteld worden in negatieve zin.

Langdurige en dure droge perioden

In onze regio zullen zomers gemiddeld warmer en droger worden. In het negatieve scenario zal het aantal natte dagen in de zomer tegen 2100 gedaald zijn met 50 tot 70%, waardoor het veel droger zal zijn. De regen zal daarbij in de zomer ook veel intenser worden. Daardoor stijgt de kans voor een grootste bui in 2 jaar tot 30%. Langdurige droge perioden geven meer kosten : niet alleen ondervinden bv. landbouwgewassen schade, maar er zijn ook minder voor de hand liggende gevolgen, bv. : wanneer er na een langdurige droge periode plots veel regen valt, geeft dit ook bv. afvoerproblemen doordat het sediment in rioleringen is vastgedroogd, enz... Een plotse

hevige regenbui na een periode van droogte leidt ook vaak, zoals we de laatste jaren al meermaals ondervonden, tot plotse lokale wateroverlast. Riolen hier zijn vaak te klein berekend zijn voor dergelijke piekdebieten. De VMM houdt nu wel al rekening met toekomstige klimaatscenario's bij het vernieuwing van riolering.

Overstromingen of lage debieten

Hoe toekomstige winters er gaan uitzien is minder duidelijk dan de toekomstige zomers. In de winter kan de neerslag stijgen van 0 tot 60%. Of we in de toekomst meer overstromingen gaan krijgen is nu nog moeilijk te zeggen. Bij een hoog scenario geeft dat overstromingen, bij een laag scenario geeft dit lage debietstanden in de rivieren. Veel zal afhangen van de hoeveelheid verdamping. Die kan in het meest negatieve scenario tegen 2100 gestegen zijn tot 70%.

Watertekort

Het debiet van de rivieren kan 20 tot 70% lager zijn tegen 2100. Dit zal zeker problemen geven op vlak van drinkwater. Daarbij komt dat de vraag naar drinkwater vermoedelijk zal gestegen zijn door de toenemende bevolking en bijbehorende bedrijvigheid. Ook waterkwaliteit wordt dan een probleem : wanneer de debieten dalen, wordt de concentratie aan polluenten hoger. Ook de scheepvaart kan problemen krijgen. Dat zien we nu al aankomen : de plannen voor het verbreden van het Schipdonkkanaal zijn volgens waterspecialisten en de milieubeweging niet eens uitvoerbaar, omdat er niet genoeg water voor beschikbaar is. Bij het aanleggen van een nieuwe sluis

op het kanaal Gent-Terneuzen had men ook al watertekort. Landbouw en industrie hebben ook veel water nodig bij hun productieprocessen. Ook de grondwaterstand zal bij het meest negatieve scenario nog verder dalen, wat eveneens problematisch is voor landbouwgewassen en biodiversiteit.

Stijging van de zeespiegel

In de toekomst zal er aan de kust waarschijnlijk ook 10% meer regen vallen in de winter en zal het er ook droger zijn in de zomer. De zeewaterspiegel kan tegen 2100 stijgen van 20 cm tot 2m, wat eveneens gepaard kan gaan met hoger stormopzet, meer erosie en meer zout verder landinwaarts. Hogere zeespiegelstand betekent dan ook toenemende verzilting van het land achter de zee, wat de hoeveelheid beschikbaar zoet water nog verkleint.

Steden en dorpen gemeente kwetsbaarder voor klimaatverandering

In de nabije toekomst zullen we dus meer geconfronteerd worden met afwisselend langere natte en droge periodes. Steden en dorpen zijn bij de voorspelde klimaatveranderingen kwetsbaarder dan het buitengebied. Lokale besturen houden dus best al rekening met volgende verwachtingen als ze plannen maken om dorpskernen te vernieuwen :

Hitte-eilanden

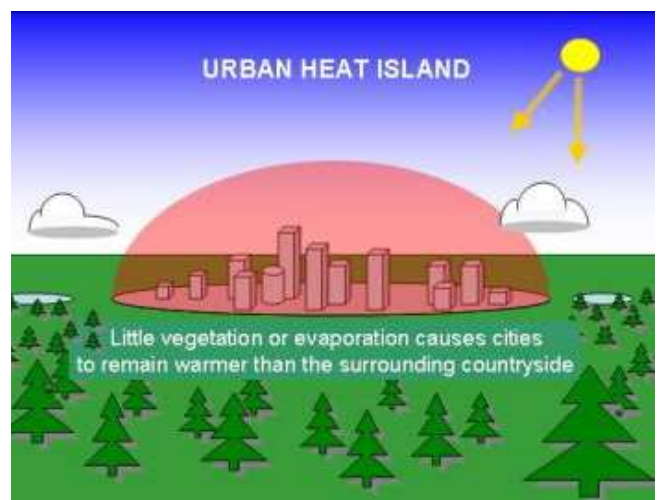
De stads- of dorpskern warmt in droge periodes van hitte meer op dan het buitengebied. Het worden dan zogenaamde hitte-eilanden.

Het grootste verschil in temperatuur, in vergelijking met het buitengebied, komt voor tussen 23u s' avonds en 3u in de ochtend. De stad koelt dan in warme periodes minder af dan het buitengebied. M.a.w. de stadsbewoners liggen bij een hitteperiode midden in de nacht nog steeds wakker te zweten in bed, terwijl in het buitengebied de temperatuur al verkoeld is tot een meer aangename niveau. Dergelijke langdurige droge en warme periodes zullen in de nabije toekomst meer voorvallen.

Groen en water in de stad of dorp

Steden en gemeenten kunnen problemen door hitte verminderen door meer water en groen te voorzien in de stads- of dorpskern. Steden zijn stenen massa's en wanneer er maar weinig water en groen in stedelijk gebied aanwezig is, verergerd dit het hitte-effect. En het kan niet de bedoeling zijn dat stadsbewoners zich adapteren aan toenemende hitteperiodes door massaal hun toevlucht te zoeken in het plaatsen van airconditioning.

Klimaatadaptatie gaat hand in hand met klimaatmitigatie, d.w.z. preventie van klimaatverandering door maatregelen, die zorgen voor minder broeikasgasuitstoot. Aanhoudende hitteperiodes verhogen ook het risico op grote stroompannes, zoals onlangs nog gebeurde in Arizona en California in de VS. Slimme lokale besturen van steden en gemeenten nemen hun verantwoordelijkheid en anticiperen nu reeds op klimaatverandering door te streven naar o.a. voldoende groen en een gesloten waterkringloop in de stad of dorp. Het heeft ook nog veel andere voordelen: een stedelijke omgeving met veel groen en water is aantrekkelijker om er te wonen, vastgoed met zicht op groen en water stijgt er in waarde, geluid wordt gedempt en de lucht gezuiverd. In een omgeving met meer groen en water is er meer sociaal contact, omdat er meer buiten geleefd wordt. Dit vermindert ook criminaliteit en vandalisme. En niet te vergeten is het ook een kans voor meer biodiversiteit in de stad of gemeente.

Water vasthouden

Onderzoek wijst ook uit dat we meer en langere natte periodes gaan krijgen. Dit geeft enerzijds periodes dat men veel water bij voorkeur zou kunnen vasthouden en anderzijds drogere periodes, waarbij men deze opslag zou moeten kunnen aanwenden. In de praktijk zien we nu dat in het buitengebied het water snel wordt afgevoerd, o.a. doordat oevers verhoogd zijn. Dit zorgt natuurlijk dat de steden vaak problemen krijgen bij langdurige of hevige regenval. Verder is de stijging van de zeespiegel van minimum 20 cm tot 2 m ook een serieuze bedreiging voor meer overstroming.

Slimme lokale besturen anticiperen op de toekomst

Gemeenten zullen in de toekomst op zowat alle beleidsterreinen geconfronteerd worden met de gevolgen van soms ingrijpende klimaatveranderingen. Door het hanteren van langetermijnvisie en het tijdig opmaken van een ambitieus lokaal adaptatieplan kunnen lokale besturen bovendien heel wat geld besparen. De verschillende adaptatiemogelijkheden lijken simpel toe te passen, maar de verwevenheid van diverse sectoren in ons kleine landje maken het heel wat ingewikkelder. Zo kan een adaptatiemaatregel van de ene sector ook nuttig zijn voor de andere sector. Maar in andere gevallen botsen ze. Bv. ruimte voor water botst met de ruimtevraag van andere sectoren, zoals landbouw, wonen en industrie. Daarom is er binnen het Interreg-project “Future Cities” een adaptatiekompas ontwikkeld. Het is een leidraad voor het onderling afstemmen van

de verschillende belangen, het nagaan van kwetsbaarheid en adaptatie-opties in verschillende sectoren. Het adaptatiekompas biedt heel wat inspiratie voor het regionaal en lokaal niveau.:

Adaptatiemogelijkheden

Adaptatiemaatregelen aan de zon kunnen zijn : groene daken, groene linten door het landschap, groene gevels, partijen groen in tuinen, parken,....

Adaptatiemaatregelen aan water kunnen zijn : waterretentie, wadi's, groendaken, bovengrondse waterafvoer, natuurlijke waterspeeltuinen,... Het lijkt vanzelfsprekend, maar het gebeurt nog niet vaak genoeg.

Wat de zee betreft zijn er ook verschillende mogelijkheden voor adaptatie : men kan met zandsuppleties en dijken werken, maar veel interessanter is het samen te werken met de natuur. Bv. door de wind aan te wenden om oppervlaktes te verruwen en duinen te vormen door middel van streekeigen beplanting.

Ook op Vlaams niveau is men bezig met de opmaak van een eerste Vlaams adaptatieplan (VAP), dat zal passen een nationale adaptatie strategie (NAS). Dit eerste plan moet af zijn tegen 2012 en bundelt vooral al bestaande maatregelen van diverse sectoren. De opvolger, die na 2012 wordt opgemaakt, zal ambitieuzer moeten zijn en moet ook nieuwe maatregelen bevatten. Vanaf dat moment zal er ook op Europees niveau een adaptatiebeleid zijn en zullen de plannen van de deelstaten gescreend worden op ambitie. Het is ook de bedoeling dat er een Vlaams mitigatieplan komt, maar dit ligt nog moeilijker dan adaptatie. Eigenlijk dienen we met zijn allen een cultuurverandering

te ondergaan, wat in normale omstandigheden heel wat tijd vraagt. Echter, als we te lang wachten, kan de realiteit van klimaatverandering ons op een gegeven moment dwingen om plots drastisch te veranderen, met alle risico's van dien.

Het is dus pompen of verzuipen. En tegelijkertijd moet de kraan, die nu nog te wijd openstaat, dicht.

Tekst : Katty De Wilde

Bronnen :

Studiedag klimaatadaptatie, VLM, 13 september in kader van "future cities"

Klimaatadaptatiekompas voor steden en gemeenten. Dit kompas is downloadbaar te vinden op www.future-cities.eu

Interessante links :

www.lne.be/thema's/klimaatverandering

www.klimaat.be

www.airclimat.wallonie.be

www.kuleuven.be/hydro

www.watlab.be

www.arcadisbelgium.be

www.future-cities.eu

www.devloei.be : website van eerste duurzame wijk in wording voor West-Vlaanderen : "De Vloei" te Ieper. Deze wijk maakt onderdeel uit van het future cities-netwerk en integreert bovenstaande principes uit het adaptatiekompas.

WEEK VAN HET BOS

9-16 zonder grenzen

oktober 2011

De Verenigde Naties riepen 2011 uit tot het Internationaal Jaar van de Bossen. Onder het motto 'Forests for People' wil de VN de wereld sensibiliseren en de bossen in de kijker zetten. Ze willen overal ter wereld het debat openen over duurzaam bosbeheer. Met de slogan "Zonder grenzen" wil men aanduiden dat de Week van het Bos dit jaar zijn blik zal verruimen naar alle bossen over heel de wereld. Hoe beïnvloeden wij bossen in de wereld en hoe bepalend zijn bossen over heel de wereld voor ons? Op het eerste gezicht zou je het misschien niet denken maar de verregaande ontbossing in tropische landen heeft wel degelijk ook ingrijpende effecten in Vlaanderen en de rest van de wereld. Bossen zijn de grootste koolstofreservoirs op het land, het beschermen van bossen is dan ook één van de meest effectieve maatregelen om de klimaatverandering het hoofd te bieden. Bossen zijn veruit de meeste biodiverse ecosystemen op aarde en bevatten dan ook een schat aan genetische informatie. De eindeloze lijst van services die bossen ons aanbieden, noemen we de ecosysteemdiensten.

Uiteraard laten we dit ook in West-Vlaanderen niet aan onze neus voorbijgaan. Heel wat verenigingen steken in hun regio de handen uit de mouwen om onze bossen in de kijker te zetten en het publiek te wijzen op de nood aan meer West-Vlaamse bossen. Een provinciaal overzicht van jullie activiteiten!

REGIO KUST

Verken het stadsrandbos Oostende!

Kennismaking met het stadsrandbos Oostende met gids. Inschrijven via info@buitengoed.be of 0477.85.41.38 door Buitengoed cvba

Afspraak : 10/10/11 tot 14/10/11 om 14u.
Polderdijk 10, Oostende

Nacht van de Duisternis

Wandeltocht door het domein Raversijde, in volledige duisternis met verschillende 'natuur'lijke standjes door VOC Oostende.

Afspraak : 15/10/11 van 19u tot 22u. VOC Oostende, Nieuwpoort-sesteenweg 642, Oostende

Herfst in het Stadsrandbos

Wandeling: de natuur breidt zich voor op de winter door Natuurpunt Middenkust

Afspraak : 15/10/11 van 14u tot 16u30. Kruispunt Gistelsesteenweg met Grintweg en Polderdijk, Oostende

Nachtwandeling in de Duinbossen

Nachtwandeling in het bos door Gemeentebestuur De Haan i.s.m. Natuurpunt De Haan

Afspraak : 15/10/11 om 19u. Gemeentehuis De Haan, Leopoldlaan 24, De Haan

REGIO WEST-VLAAMSE HEUVELS EN WESTHOEK

Bosspel voor kinderen: Bos - Mos – Vos

Aan de voet van de Rode Berg is er een magisch bos dat op dit moment echt bruist van het leven. Het mos heeft het bos uitgedaagd voor een spannend spel. En ook de vos schijnt er op pad te zijn. Voor kinderen van 7 tot 15 door Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM)

Afspraak : 15/10/11 om 14u. Rode Berg (Kosmos, Rodebergstraat 22, Westouter)

Paddenstoelenwandeling

In het domein de Palingbeek vind je een schat aan kleurrijke paddenstoelen. We gaan op stap met gids Rudy Claeys door Provincie West-Vlaanderen dienst NME

Afspraak : 09/10/11 om 9u. Infoluifel Parking Cafeteria Palingbeek, Palingbeekstraat 18, Zillebeke- Ieper

REGIO BRUGGE EN HOUTLAND

Feest in 't bos!

Omschrijving: De grote inhuldiging van het 'nieuwe' Doeveren na maanden van ingrijpende natuurinrichtingswerken. Wandelingen, muziek, een natje en een droogje, stands en demo's rond

het thema bos en natuurbeheer, kinderanimatie en heel veel info door Natuurpunt Inzicht
Afspraak : 16/10/11 om 11u. Doeveren (t.h.v. brug E 403), Sijlostraat, Waardamme

Een Boskat met negen Levens

Bomenwandeling met stadsdichter & verhalenverteller in het Brugse Lappersfort Poëziebos. Met de ridders van het Kapersnest, verhalenverteller Don Fabulist & stadsdichter Antwerpen Peter Holvoet-Hanssen door Groene Gordel Front & bosdichters Lappersfort Poets Society.

Afspraak : 09/10/11 om 14u30. Hoofdingang ANB-bord Lappersfort Poëziebos Brugge, hoek Ten Briele / Vaartdijkstraat langs kanaal

Lancering Poëziebosnetwerk tijdens de nacht van de duisternis

Bosdichter Paul Saccasyn & bosgids leiden ons rond in de nachtelijke duisternis waar ook de opvolger van het GGF wordt voorgesteld door Poëziebosnetwerk & bosdichters Lappersfort Poets Society

Afspraak : 15/10/11 om 21u. ANB-hoofdingang Lappersfort Poëziebos, hoek Ten Briele / Vaartdijkstraat

Paddenstoelenkermis - Kunstige paddenstoelen

Geleide paddenstoelenwandeling door Brugse Mycologische Werkgroep. Organisatie door Stad Brugge & Natuurcentrum Beisbroek

Afspraak: 16/10/11 vanaf 10u. Aan het kasteel van domein Beisbroek Om 14u of om 15u30 zijn er twee workshops

Wandeling natuurreservaat 'De stadswallen van Damme'

Wandeling in het natuurreservaat 'De stadswallen van Damme' o.l.v. ervaren gidsen van Natuurpunt. Tijdens de wandeling letten we op onrechtstreeks invallend licht, de sterrenhemel, de maan, nachtelijke geluiden door Milieudienst Damme

Afspraak : 15/10/11 om 20u. Markt van Damme

Paddenstoelenwandeling in Ryckveldebos

Geleide wandeling met aandacht voor soorten, kenmerken, leuke weetjes, plaats in het ecosysteem door Natuurpunt Damme

Afspraak : 09/10/11 van 14u tot 16u30. Kasteel van Ryckvelde, Sijsele (Damme)

Jaarlijkse paddenstoelenwandeling

Wandeling geleid door de Torhoutse paddenstoelenexpert Danny Boussauw door Houtlandse Milieugroep, Torhout

Afspraak : 16/10/11 om 14u30. parking bij kasteel d'Aertrycke, Zeeweg 42, Torhout

REGIO TIELT EN ROESELARE

Zoogdieren in 't Veld

Zoogdieren in het wild zijn moeilijk te zien, zeker in een bosgebied. Gids Mario kent ze allemaal en weet ze te vinden! door Provinciedienst NME i.s.m. de zoogdierenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen

Afspraak : 09/10/11 van 14u tot 16u. Cafetaria 'De Keunepupe' in het provinciedomein 't Veld, Bloemgatstraat, Ardooie

Op stap met Van Zwam

Een specialist gidst je naar diverse paddenstoelen. Onbekende paddenstoelen in je tuin? Breng een foto mee. Frank weet misschien wel welke het is en of die ook lekker is door Provinciedienst NME i.s.m. mycologia Zuid-West-Vlaanderen.

Afspraak: 16/10/11 van 14u tot 16u. Provinciedomein De Baliekouter, parking Ommeganckstraat, Wakken

Looverscharters/trekpaarden aan de Poelberg

Vrije wandeling in de Meikensbossen met interactieve en kindvriendelijke informatiepunten. Demonstratie met bosbouwtrekpaarden, kinderanimatie, een hapje en een drankje door ANB, Tielt, Dentergem, Provincie West-Vlaanderen, Westtoer, Gezinsbond & Natuurpunt De Torenvalk

Afspraak: 16/10/11 vanaf 14u. Bezoekerscentrum Poelberg, Poelberg 1, Tielt

Bezoek observatieplaats van trekvogels

Bezoek aan de vogelobservatiestand van trekvogels. Vogelobservators zijn er tijdens het voor- en najaar actief in het tellen van de trekvogels.

Organisatie: Milieudienst Lichtervelde

Afspraak : 11/10/11 van 10u tot 16u. Parking Huwijnbos, Beverenstraat, Lichtervelde

De Keuneleute in

Voormiddag: geleide wandeling in speelbos Oostnieuwkerke. Om 11u praatcafé in Open Huis, Ieperstraat 157, Staden, thema 'bosgebieden in 't West-Vlaamse hart'. Namiddag: fiets- en wandelfotozoektocht en allerhande activiteiten in

het Polderbos en de Keuneleute , tentoonstelling in Open Huis + kinderanimatie, afsluitmoment vanaf 17 uur door Gemeente Staden, Stad-Land-schap West-Vlaamse hart, vzw Leefmilieu Roeselare, ANB & Pasar

Afspraak : 09/10/11 vanaf 9u30. Open Huis, Ieperstraat 157, Staden

REGIO ZUID-WEST-VLAANDEREN

Geleide wandeling in Mandelhoek

Geleide wandeling in reservaat Mandelhoek, ingericht door vzw Natuurpunt De Buizerd.

Afspraak : 09/10/11 9u30 (zoogdieren) en 14u (paddenstoelen). Reservaat Mandelhoek, Izegem

Wandeling “Jong bos doet leven”

Wandeling met nadruk op belang van bossen door Natuurpunt Kortrijk

Afspraak : 09/10/11 om 9u30. Brug onder de E403 in de Preshoekstraat, Marke

The Canal by Night

Avondwandeling in het kader van de Nacht van de Duisternis langs het kanaal Bossuit-Kortrijk, dat 150 jaar bestaat, en in het Orveytbos door Natuurpunt Zwevegem

Afspraak : 15/10/11 om 19u30. Parking Sint-Pietersbrug, Kraaibosstraat, Moen

VACATURE :

WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE vzw zoekt EEN VOLTIJDS COMMUNICATIE- EN BELEIDSMEDEWERKER VOOR EEN CONTRACT VAN ONBEPAALEDE DUUR MET WERKPLEK te BRUGGE.

Taken :

Je staat in voor de communicatie van de vzw : d.w.z. je verzorgt de 2-wekelijkse nieuwsbrief, de website, het 3-maandelijks tijdschrift en de perswerking van de vzw.

Je staat in voor een deel van de opvolging van ontwikkelingen m.b.t. een aantal beleidsdossiers van regionaal en/of bovenregionaal niveau & voor de opmaak van standpunten m.b.t. beleid inzake natuur en leefmilieu in brede zin. Je doet dit in afstemming met de aangesloten natuur- en milieuverenigingen, Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt.

Je voert eigen studiewerk uit en verwerkt externe wetenschappelijke gegevens in functie van het onderbouwen van beleidsstandpunten.

Je vertegenwoordigt de vzw en haar standpunten bij intern en extern overleg en in een aantal adviesraden.

Je werkt mee aan de campagnes en projecten van de vzw.

Vaardigheden

Voldoende kennis van ITC om vlot nieuwsbrieven op te maken, de website aan te vullen, de inhoud van het tijdschrift in te passen in een vaste lay-out en ons computernetwerk optimaal te houden.

Communicatief vaardig, zowel mondeling (presentaties, overleg en media) als schriftelijk (redactioneel werken in functie van informatie verschaffen, dossiervorming en verslaggeving).

Brede interesse in en kennis van de milieuproblematiek en hebt een goed inzicht in de politieke besluitvorming. Je kan vlot kennis verwerven en je inwerken in diverse thema's

Onderhandelingsbekwaam en kan strategisch denken en handelen, planmatig werken, neemt initiatief en bent flexibel van aard. Bereid tot deelname aan avondvergaderingen

In staat te werken met vrijwilligers en professionals uit de natuur- en milieuverenigingen op alle niveaus

Bij voorkeur een diploma van een relevante opleiding (hogeschool of universitair) en/of ervaring m.b.t. bovengenoemde taken

Arbeidsvoorwaarden : Voltijds ; Contract van onbepaalde duur, mits een proeftijd van 3 maanden.

Indiensttreding : bij voorkeur vanaf 1 december 2011, maar is bespreekbaar m.b.t. kandidaten, die een opzegtermijn bij een voorgaande werkgever dienen te respecteren. Functiegericht loon volgens paritair comité 329001, barema B1c

Motivatiefbrief + CV voor 27 oktober 2011 bij voorkeur per email naar : WMF vzw t.a.v. Katty De Wilde, Tel : 050/707.107 ; email : katty.de.wilde@wmfkoepel.be